

Cellule

ANNE-MARIE VAN (NACH)

Van top tot teen krachtig, sensueel en subtiel

Marina Kaptijn

Gezien op 19 februari 2022
De Nieuwe Vorst, Tilburg
In het kader van het Holland Dance Festival

Anne-Marie Van, met haar *nom de Krump* 'Nach', zegt over zichzelf dat 'Krump' is wat haar gevormd heeft tot de vrouw die ze nu is. Na het zien van haar solo 'Cellule', voor het eerst in Nederland tijdens het Holland Dance Festival, hoop ik dat deze veelzijdige Franse maker, danser en kunstenaar hier vaker te gast zal zijn.

22 FEBRUARI 2022

'Krump' is de afkorting van 'Kingdom Radically Uplifted Mighty Praise'. Deze dansstijl staat bekend als het *enfant terrible* van de hip hop, of nog, volgens de website van het Festival, als 'de heel vrije en energieke hiphopstijl die begin deze eeuw ontstond na de rassenrellen in Los Angeles. Op uiterst expressieve wijze geven Afro-Amerikaanse jongeren via deze dansstijl uiting aan de meest rauwe emoties'.

Toch is ze niet langer het exclusieve domein van *dance battles*. Krump drong door tot in de theaters. In 2017 zette Clément Cogitore deze dans in bij zijn regie van Rameau's operaballet 'Les Indes Galantes'. Nach was trouwens één van de dansers in die productie. In een interview zegt de danseres en choreografe dat de Krump haar gevormd heeft tot de vrouw die ze nu is. 'Mijn impulsen als vrouw, danseres en maker werden geboren uit mijn ervaringen rond Krump en de Krump gemeenschap. Die fundamenten hebben mij gevormd'. Al die woorden bereiden je echter nog niet voor op een buitengewone ervaring.

Het mooiste aan deze danssolo is de manier waarop kracht overgaat in zachtheid en weer terug. Alsof de danseres ons op die manier kan laten zien hoe het een niet kan bestaan zonder het andere. Dat maakt dit gedanste zelfportret van Anne-Marie Van alias Nach zo sterk. In haar metamorfoses zien we hoe vanuit het een het ander ontstaat. Het is niet òf òf maar èn èn. Anne-Marie Van beweegt als een roofdier, een krijger, een vrouw, een mens. Als sensuele, krachtige danseres gebruikt ze haar lichaam niet alleen om haar verhaal te vertellen, haar lichaam *is* de som van al haar verhalen.

Ik was het een beetje ontwend om een bijna bloot lijf op de dansvloer te zien. Een lichaam dat zich laat lezen, niet alleen door de gespierde arm- en rugspieren, maar ook door ragfijne articulatie die tot in haar pinken te volgen is. De gedachte die ik kreeg tijdens het kijken was: hoe lang mogen blote lichamen nog, voor de unisexuele preutsheid (nee, niet overal) ook in de dans toeslaat en de erotiek van een werkend lichaam niet meer getoond zal worden?

Ragfijne articulatie, die tot in haar pinken te volgen is.

Wat haar Krump danstaal zo intens maakt zijn de bewegingsimpulsen, de energie die als een katapult steeds opnieuw naar buiten gegooid worden èn weer tegengehouden. Zo snel achterelkaar dat de vorige beweging nog op mijn netvlies plakt, alsof ik dubbel zie. Het lijkt bewegen onder hoogspanning, macho bewegingen en gezichtsuitdrukkingen, overheersen of zelf ten onder gaan. Het ene moment de armen hoog als een matador of een roofdier klaar om op een prooi te springen, het volgende in een flits getransformeerd in lijnen als traag-vloeiende honing

Aan het eind van de voorstelling, na zo'n vijfenveertig minuten, is het de rondheid van haar bewegingen die me het meest ontroert. Misschien ook door de piano muziek (soundscape Vincent Hoppe), of door de simpele manier waarop ze haar trainingsjack, als een sarong rond haar heupen geknoopt, steeds opnieuw nadrukkelijk vast trekt. Met dat laatste deel, rondt Anne-Marie Van deze solo af. Een solo die begon als een ritueel van afschrikken, schrap zetten, aanvallen, bezweren, dreigen, plagen en ontwijken. Als een bokser die zich bij gebrek aan een tegenstander op een boksbal uitleeft. Tot de vette beat van de muziek stilvalt en alleen het geluid van haar adem en vermoeidheid te horen is. Haar gezicht is niet zichtbaar in de schaduw die de sobere verlichting – in hoofdzaak TL-buizen - veroorzaakt. Af en toe hoor je haar woorden, 'encore', gefluisterd, uitgeput.

Als er al een minpunt is aan deze voorstelling, dan is het enkel de dramaturgie. De videobeelden en de nadrukkelijke lichtovergangen voelen wat geforceerd aan. Ook zonder die uitroeptekens maakt het lichaam van Nach me telkens al duidelijk dat er een nieuw hoofdstuk begint, met een nieuwe metamorfose en meer of minder kleding. De dans spreekt voor zichzelf. Misschien is die dramaturgie een restproduct. Anne-Marie Van ontwikkelde deze solo al enkele jaren geleden. Ongetwijfeld ontwikkelde zich in al die jaren verder als danseres zodat die nadrukkelijke omkadering overbodig werd.

Al heb ik weinig kaas gegeten van Krump, van dans en de taal van het lichaam weet ik genoeg om te zien dat Annemarie Van alias Nach een danseres is die haar ziel en zaligheid, met passie, met *Duende*, kan delen. Haar lijf spreekt van een diepere noodzaak dan 'de wens om het publiek te betoveren en een onvergetelijke avond te geven' die het programma van het Holland Dance Festival haar toedicht. Als danseres, maker en drager van verhalen, maar vooral als performer en mens van vlees en bloed heeft ze zichzelf nu al ontwikkeld tot iemand waar we vast nog meer van zullen horen en zien. Dat hoop ik in ieder geval van harte.